

Úvodem

Ve dnech 18. až 19. října 2007 se uskutečnilo druhé kolokvium *Dvory a rezidence ve středověku*, s podtitulem *Skladba a kultura dvorské společnosti*. Zasedání uspořádal Historický ústav Akademie věd České republiky ve spolupráci s Archivem hlavního města Prahy a Ústavem českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Setkání navázalo na první kolokvium věnované dvorské problematice z roku 2005, které v zásadě nabídlo dvě základní východiska studia; z pohledu vlastního dvora a z hlediska rezidenčního prostoru. Pestrost přednesených příspěvků potvrdila i stejnojmenná publikace, kterou vydalo nakladatelství Historického ústavu v roce 2006.

Druhé kolokvium se již tematicky vymezilo na dvě části – „skladbu a kulturu“ středověkého dvora. První blok věnovaný „skladbě“ zohlednil převážně elementární badatelský přístup – snahu identifikovat dvorskou společnost a poznat její skladbu v rámci moci výkonné, soudní a správní, včetně jednotlivých sociálních kategorií osob vyskytujících se na středověkých dvorech. Druhé podtéma „kultura“ pak přiblížilo dvorskou společnost z hlediska projevů *vita curialis*, včetně ohlasu dvorské kultury mimo prostředí panovnického dvora. Ve stejném vymezení jsou také prezentovány jednotlivé studie, které potvrzují, že dvůr tvořil centrum politické i správní moci v rámci ovládaného teritoria a zároveň představoval zázemí pro vlastní kulturně–společenské projevy. Přijímal a reflektoval vnější podněty, aby se stal zdrojem inspirace pro aristokracii a měšťany, stejně jako pro intelektuály či umělce. Dvůr současně určoval a přitom stále modifikoval způsoby chování, a to nejen v rámci vlastní dvorské společnosti, ale také v širším okruhu osob, které s ním přicházely do styku. Jednotlivé články prvního podtématu rovněž prokazují základní a výchozí metodologické přístupy při identifikaci skladby dvora, na které by mělo být dále navazováno. Jako výzvu k dalšímu studiu, při hledání nových možností a postupů, je proto možné chápat příspěvky druhého podtématu, jež zatím připomínají jen některé aspekty dvorské kultury středověku.

Závěrem je naší milou povinností poděkovat kolegům Mladě Holé, Petru Charvátovi a Miloslavu Polívkovi, kteří přečetli cizojazyčné texty, a v neposlední řadě Ivanu Hlaváčkovi a Martinu Nejedlému, jež se laskavě ujali lektorování. Rádi bychom rovněž poděkovali jednotlivých autorům za všechny příspěvky v již druhé publikaci na téma *Dvory a rezidence ve středověku*.